

BOJANKA



BOJE RAZLIČNOSTI

Bojanka
BOJE RAZLIČITOSTI

Autor: Slavica Šarović

Crteži: Tamara Brmbota

Fotografije zastava: Wikipedija

Fotografije narodnih nošnji: Slavica Šarović

Tisak: HEROINA, Treskavička 11, Zagreb

Nakladnik: Udruga za nezavisno kreativno djelovanje – ACT

Zagreb, 2026.

Projekt sufinancira Republika Hrvatska Ministarstvo znanosti i obrazovanja i mladih.

Sadržaj ove stranice isključiva je odgovornost UDRUGE ZA NEZAVISNO KREATIVNO DJELOVANJE – ACT (Zagreb) i ne odražava nužno stajališta Republike Hrvatske – Ministarstva znanosti, obrazovanja i mladih.

ISBN 978-953-47092-0-7

BOJANKA BOJE RAZLIČITOSTI



Projekt interkulturalnog odgoja za djecu predškolske dobi

„Boje različitosti“ je edukativno-kreativni projekt usmjeren na razvoj interkulturalne osjetljivosti kod djece u dobi od četiri do sedam godina. Kroz ilustriranu edukativnu bojanku i strukturirane radionice, djeca upoznaju kulturne identitete nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj te razvijaju toleranciju, empatiju i poštovanje prema različitostima. Projekt se provodi u školskoj godini 2025./2026., od 7. rujna 2025. do 31. kolovoza 2026., na području Grada Zagreba.

NOSITELJ PROJEKTA



Udruga za nezavisno kreativno djelovanje – ACT, Zagreb

act-udruga.eu

Udruga je usmjerena na promicanje kulturne raznolikosti, društvene uključenosti i kreativnog izražavanja djece i mladih. Kroz edukativne i umjetničke programe razvija sadržaje koji potiču interkulturalni dijalog, toleranciju i aktivno sudjelovanje u zajednici.

Partneri projekta



Mađarsko kulturno društvo „Ady Endre“, Zagreb,

<https://www.adyendre.hr/>

Manjinska udruga koja njeguje kulturni identitet, jezik i tradiciju mađarske nacionalne manjine te aktivno sudjeluje u edukativnim i kulturnim programima za djecu i mlade.



Dječji vrtić Potočnica, Zagreb,

<https://vrtic-potocnica.zagreb.hr/>

Javna odgojno-obrazovna ustanova s dugogodišnjim iskustvom u radu s djecom predškolske dobi, uključujući programe koji potiču interkulturalno razumijevanje i razvoj identiteta.

ALBANCI

ALBANIJA

Albanija je kontinentalna i pomorska država, nalazi se na zapadnom dijelu Balkanskog poluotoka u jugoistočnoj Europi. Obala joj je na Jadranskom i Jonskom moru. Glavni grad je Tirana. Planinska je zemlja, najpoznatije planine su Prokletije i Korab.

Zastava Republike Albanije



KOSOVO

Kosovo se nalazi na Balkanskom poluotoku u jugoistočnoj Europi. Kontinentalna je država, pretežito planinska. Republika Kosovo neovisna je od 2006. godine, a glavni grad je Priština.

Zastava Republike Kosova



Albanska narodna nošnja

Albanska narodna nošnja slojevita je, živopisna i različita stila ovisno o podneblju u kojem je nastala. Muška albanska nošnja sastoji se od: fustanelle, bijele plisirane suknje, bijele košulje s tamnom vunenom jaknom ili prslukom, qeleshe, bijele ili crvene kape, i opanaka. Ženska nošnja sastoji se od: haljine ili suknje dugih rukava i prsluka ukrašenih raznobojnim vezom. Pregača s ukrasnim motivima stavlja se preko suknje koja se ukrašava remenom. Glava je pokrivena maramom.



AUSTRIJANCI

AUSTRIJA

Austrija je srednjoeuropska, kontinentalna država, članica Europske unije. Glavni grad je Beč. Krajolikom Austrije dominiraju planine, poznata je po planinskom lancu Alpe. Kroz Austriju teče rijeka Dunav. Ljepotu Dunava uglazbio je 1867. godine austrijski skladatelj Johann Strauss II u valceru *Na lijepom plavom Dunavu/An der schönen blauen Donau*.

Zastava Republike Austrije



Austrijska narodna nošnja

Austrijska narodna nošnja razlikuje se ovisno prema tome je li iz Tirola, Salzburga ili Beča. Muška nošnja sastoji se od: lederhosena, kožnih hlača duljine do koljena ukrašenih vezom u bojama. Košulja je bijela ili karirana ukrašena vezom različitih motiva. Jakna ili prsluk su vuneni ili baršunasti s ukrasnim gumbima. Na kapu se stavlja pero ili cvijet kao ukras. Čarape su vunene, a cipele kožne. Ženska narodna nošnja poznata je kao dirndl. Sastoji se od bijele bluze ukrašenih rukava, haljine sa steznikom za struk i pregače vezene raznobojnim vezom. Cipele su kožne i zatvorene s malom potpeticom.

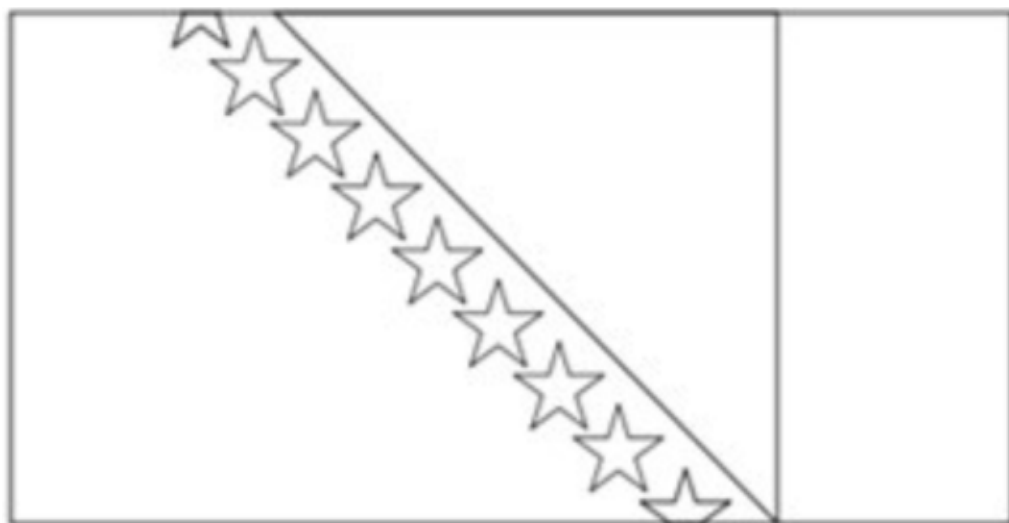


BOŠNJACI

BOSNA I HERCEGOVINA

Bosna i Hercegovina nalazi se na Balkanskom poluotoku u jugoistočnoj Europi. Kontinentalna je država s malim izlazom na Jadransko more u gradu Neumu. Krajolik BiH većinom je planinski i bogat rudnicima. U BiH žive tri konstitutivna naroda Bošnjaci, Hrvati i Srbi. Glavni grad je Sarajevo.

Zastava Republike Bosne i Hercegovine



Bošnjačka narodna nošnja

Bošnjačka narodna nošnja nastala je pod utjecajem osmanske kulture i lokalnih običaja. Muška narodna nošnja Bošnjaka sastoji se od: fesa, crvene ili crne kape, bijele košulje dugih rukava i prsluka ukrašena vezom tamnih boja, širokih ili uskih hlača s pamučnim ili vunenim pojasom, te opanaka. Ženska narodna nošnja sastoji se od: haljine ili tunike dugih rukava, višeslojna je i ukrašena raznobojnim vezom, šarene pregače ukrašene vezom, marama za pokrivanje glave, te opanaka.

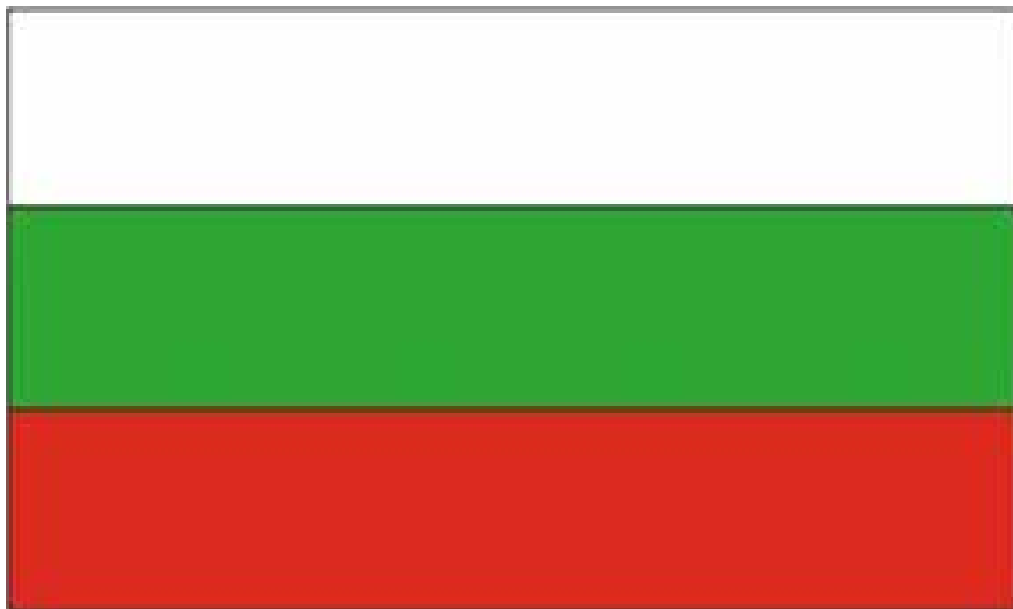


BUGARI

BUGARSKA

Bugarska se nalazi na Balkanskom poluotoku u jugoistočnoj Europi. Članica je Europske unije i glavni grad je Sofija. Bugarskom dominira Balkansko gorje, a kroz ravnice teče Dunav. Bugarska je i pomorska država s obalom na Crnom moru.

Zastava Republike Bugarske



Bugarska narodna nošnja

Bugarska narodna nošnja raznolika je i raznobojna. Muška narodna nošnja sastoji se od: bijele košulje s vezom oko ovratnika i rukava, tamnog vunenog prsluka ili jakne ukrašenih vezom, tamnih ili svijetlih hlača uskoga ili širokog kroja, širokoga i šarenoga pojasa, male i okrugle kape s resama i opanaka. Ženska narodna nošnja sastoji se od: košulje dugih rukava ukrašenih vezom, raznobojne plisirane suknje s pregačom ukrašenom vezom, prsluka ukrašena vezom i šarenim vrpčama, maramom ili šalom za glavu, te opanaka.



CRNOGORCI

CRNA GORA

Crna Gora je mala država na Balkanskom poluotoku. Kontinentalnim dijelom dominiraju planine i jezera, a obala je na Jadranskom moru. Glavni grad je Podgorica.

Zastava Crne Gore



Crnogorska narodna nošnja

Crnogorska narodna nošnja razlikuje se ovisno o podneblju u kojem je nastala. Muška nošnja sastoji se od bijele košulje dugih rukava preko koje se odijeva prsluk ili jakna. Hlače su vunene, tamne boje ukrašene vezom i širokim pojasom s metalnim ili srebrnim ukrasima. Na glavi je kapa, tamne boje, a na nogama opanci. U svečanim prigodama nosilo se odijelo dolama, tamne boje s ukrasima na rubovima. Ženska narodna nošnja sastoji se od: košulje ili bluze bijele boje i dugih rukava ukrašenih vezom. Prsluk je ukrašen raznobojnim vezom. Suknja je namreškana i vezena raznim bojama. Pregača je tamna ili šarena ukrašena tradicionalnim simbolima. Maramom se pokriva glava, a na nogama su opanci.

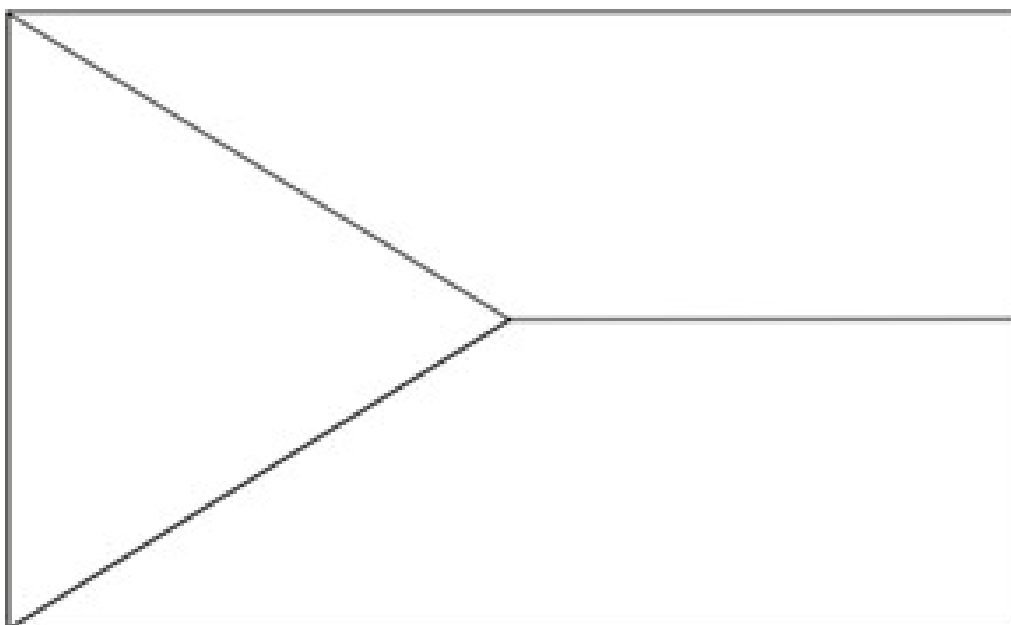
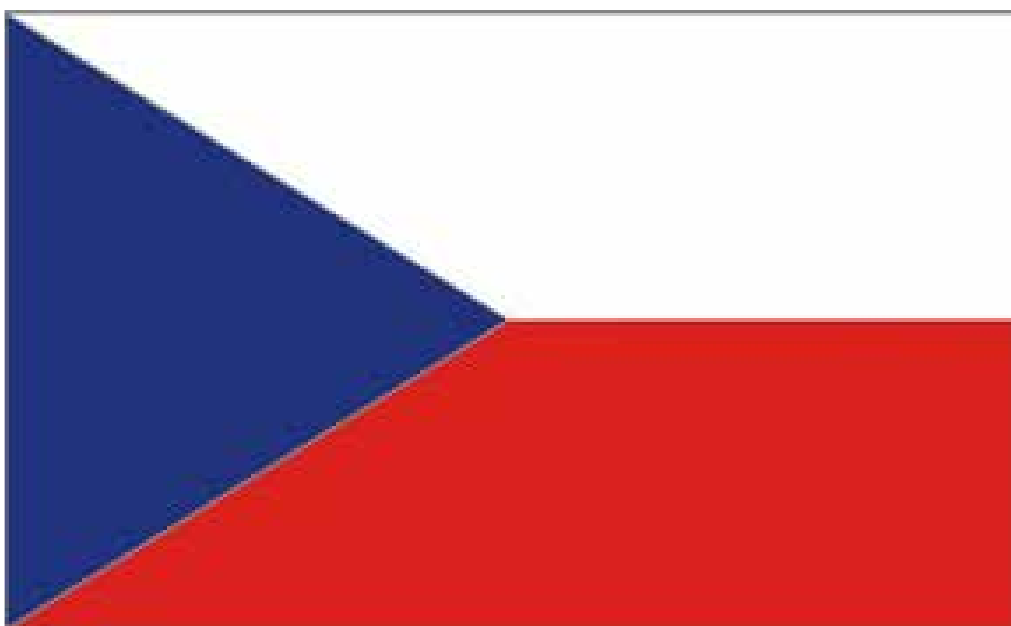


ČESI

ČEŠKA

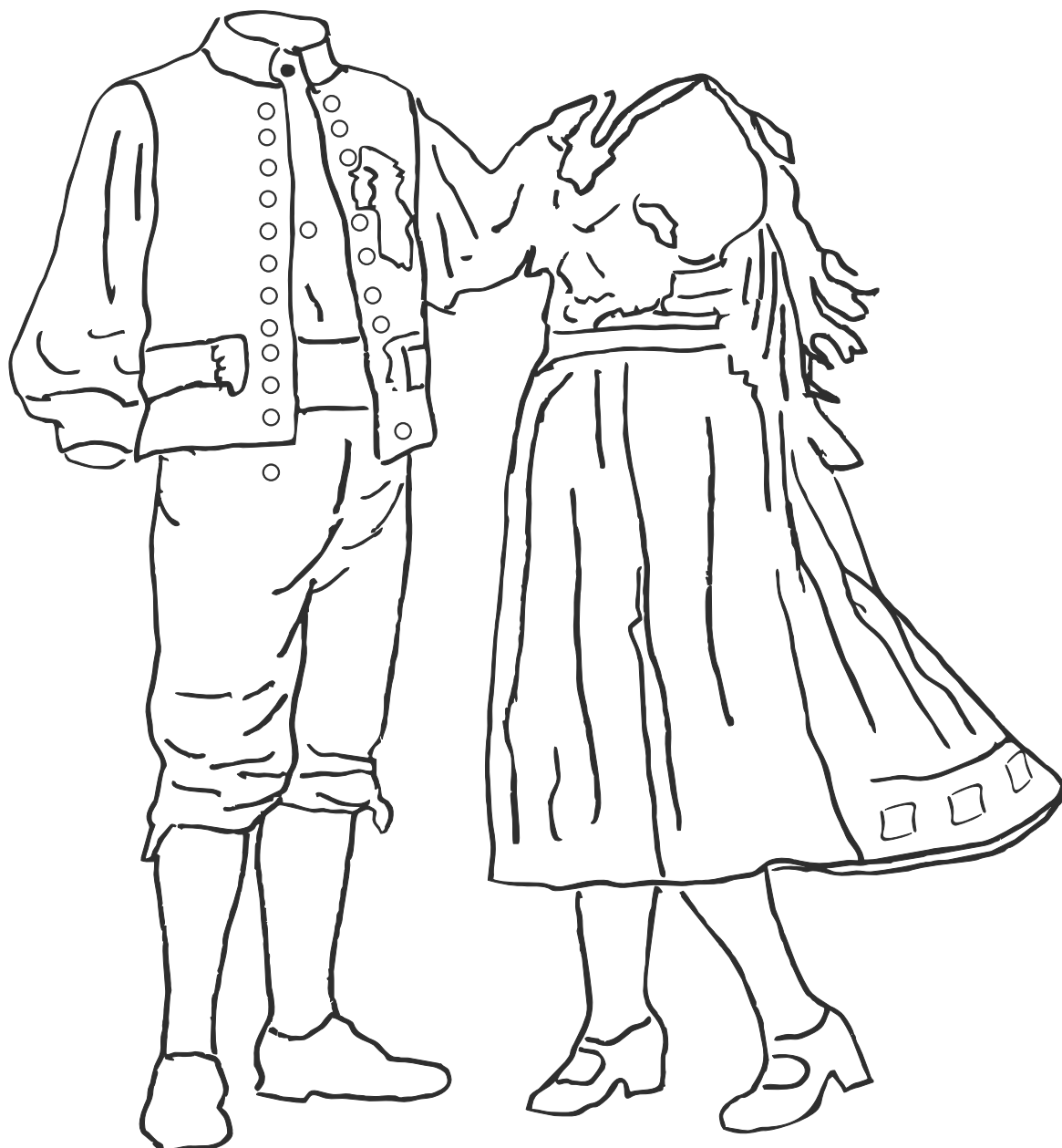
Češka je kontinentalna država u srednjoj Europi. Članica je Europske unije i glavni grad je Prag. Krajolik Češke je planinski. Najduža rijeka u Češkoj je Vltava koja teče kroz Prag. Češki skladatelj Bedřich Smetana proslavio je rijeku Vltavu u skladbi *Vltava* u kojoj je 1874. godine notama opisao ljepotu rijeke od izvora do ušća u Elbu.

Zastava Češke Republike



Češka nošnja narodna

Češka narodna nošnja poznata je po nošnjama iz pokrajina Moravske i Bohemije. Muška narodna nošnja sastoji se od: bijele košulje dugih rukava, vezene na ovratniku i rukavima. Prsluk i jakna vuneni su i tamne boje s ukrasnim gumbima, a hlače pamučne ili vunene sa širokim pojasom ukrašenim češkim simbolima. Šešir je ukrašen vrpcom ili perom, a čizme su kožne. Ženska narodna nošnja sastoji se od: košulje ili bluze dugih rukava, s vezom na ovratniku i rukavima. Suknja je šarena i plisirana, a pregača raznobojna. Prsluk je vezen raznim bojama, ukrašen čipkom i vrpcama. Marama je živopisnih boja s resama.



MAĐARI

MAĐARSKA

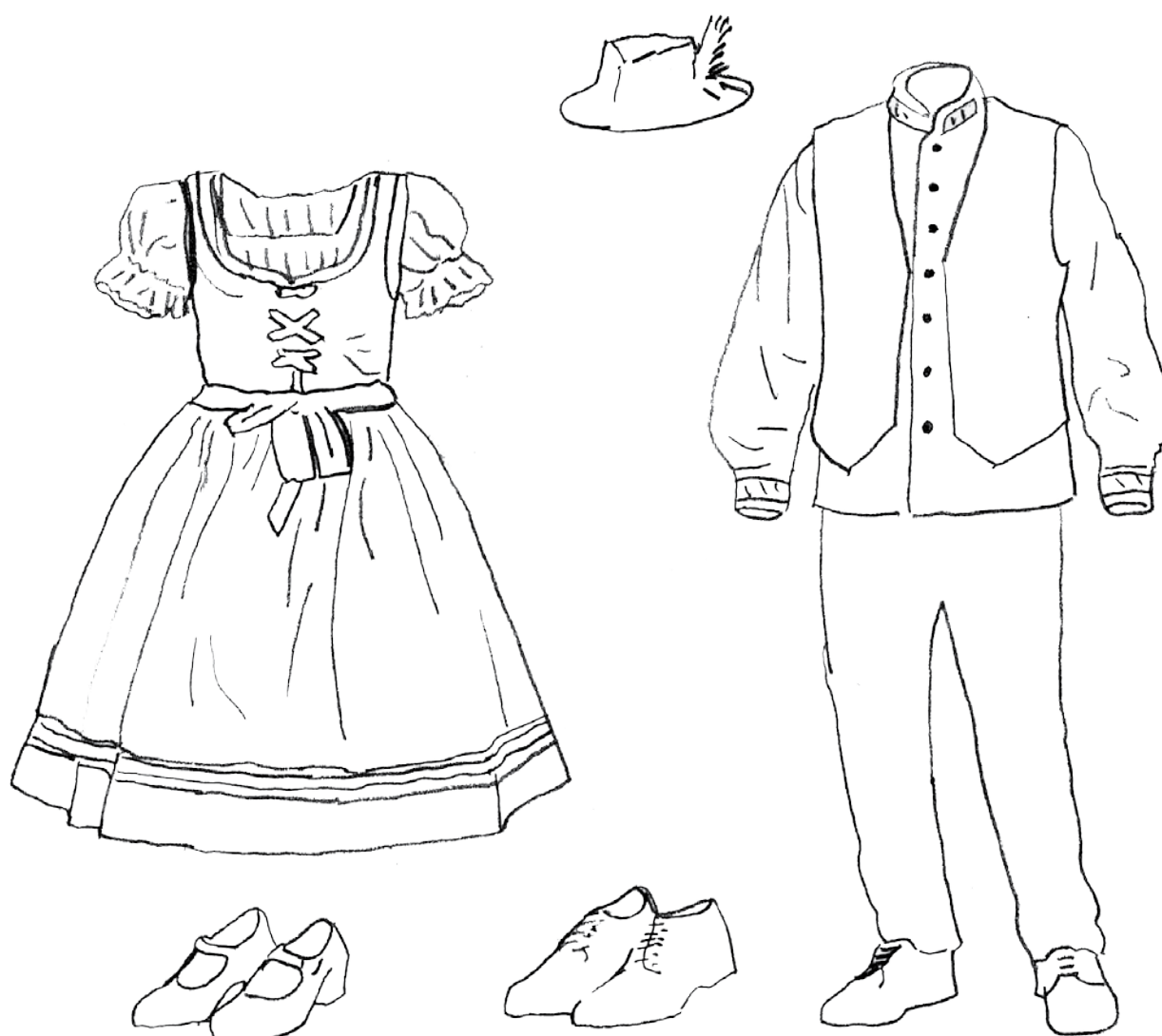
Mađarska je kontinentalna država, nalazi se u srednjoj Europi i članica je Europske unije. Dio je Panonske nizine i krajolikom dominira ravnica. Glavni grad je Budimpešta kroz koji teče rijeka Dunav.

Zastava Republike Mađarske



Mađarska narodna nošnja

Mađarska narodna nošnja raznolika je ovisno o području iz kojega potječe, raznobojna je, vezena i ukrašena čipkom. Muška nošnja sastoji se od bijele ili svijetle košulje dugih rukava, vezena na ovratniku i rukavima. Prsluk ili jakna tamne su boje, ukrašeni vezom i gumbima. Hlače su vunene ili pamučne tamne boje, a pojas širok i ukrašen. Kape su različita oblika s vrpčama ili resama, a čizme kožne. Ženska narodna nošnja sastoji se od: bijele košulje ili bluze dugih rukava s raskošnim vezom. Suknja i pregača su višeslojne, namreškane i ukrašene raznobojnim vezom i čipkom, kao što je i prsluk. Marama je ukrašena resama, čipkom i cvjetnim motivima.

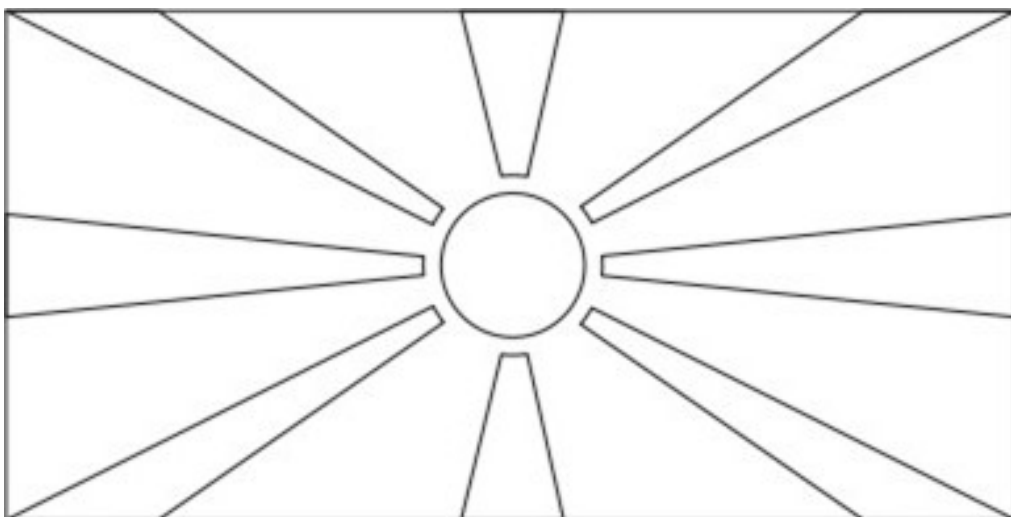


MAKEDONCI

SJEVERNA MAKEDONIJA

Sjeverna Makedonija država je na Balkanskom poluotoku u jugoistočnoj Europi. Glavni grad je Skoplje. Krajolik je planinski. Ima nekoliko velikih jezera među kojima je najpoznatije Ohridsko jezero.

Zastava Republike Sjeverne Makedonije



Makedonska narodna nošnja

Makedonska narodna nošnja živopisnih je boja i bogato vezena, a nastala je pod utjecajem balkanske i otomanske tradicije. Razlikuje se prema podneblju u kojem je nastala. Muška narodna nošnja sastoji se od: bijele košulje dugih rukava vezene na ovratniku i rukavima. Prsluk ili jakna vuneni su, tamne boje i ukrašeni raznobojnim vezom i gumbima. Hlače su široke ili uske, vunene i pamučne sa šarenim ili tamnim pojasom ukrašenim metalnim ukrasima ili resama. Kapa je crvena ili tamna s malim ukrasom. Opanci ili čizme služe kao obuća, ovisno o kakvom se podneblju radi. Ženska narodna nošnja sastoji se od košulje ili bluze bijele ili svijetle boje, bogato ukrašene vezom. Suknja je raznobojna i plisirana, a prsluk ukrašen vezom i šarenim vrpčama. Pregača je raznobojna s resama i zlatnim i srebrnim ukrasima. Marama je raskošno ukrašena.



NIJEMCI

NJEMAČKA

Njemačka je država u srednjoj Europi i članica je Europske unije. Glavni grad je Berlin. Najbogatija je europska država i u svjetskom je vrhu po gospodarskoj moći. Krajoлик Njemačke je ravničarski, nizinski i planinski. U Njemačkoj se nalazi dio planinskog lanca Alpe s najvišim vrhom Zugspitze. Bogata je šumama, najpoznatija je Schwarzwald/Crna šuma koja se nalazi u njemačkoj saveznoj državi Baden-Württemberg. U Schwarzwaldu izvire rijeka Dunav koja teče kroz deset europskih država. Njemačka ima izlaz na Sjeverno more i Baltičko more.

Zastava Savezne Republike Njemačke



Njemačka narodna nošnja

Njemačka narodna nošnja slična je austrijskoj, a najpoznatija je bavarska nošnja. Muška narodna nošnja sastoji se od lederhosena, kožnih hlača do koljena ukrašenih vezom i resama. Košulja je dugih rukava, bijela ili karirana. Prsluk i jakna su vuneni ili baršunasti ukrašenih šavova i gumba. Šešir je ukrašen perom ili cvijećem. Čarape su vunene, a cipele ili čizme kožne. Ženska narodna nošnja poznata je kao dirndl. Sastoji se od bijele bluze ukrašenih rukava, haljine sa steznikom za struk i pregače ukrašene šarenim vezom. Cipele su kožne i zatvorene s malom potpeticom.



POLJACI

POLJSKA

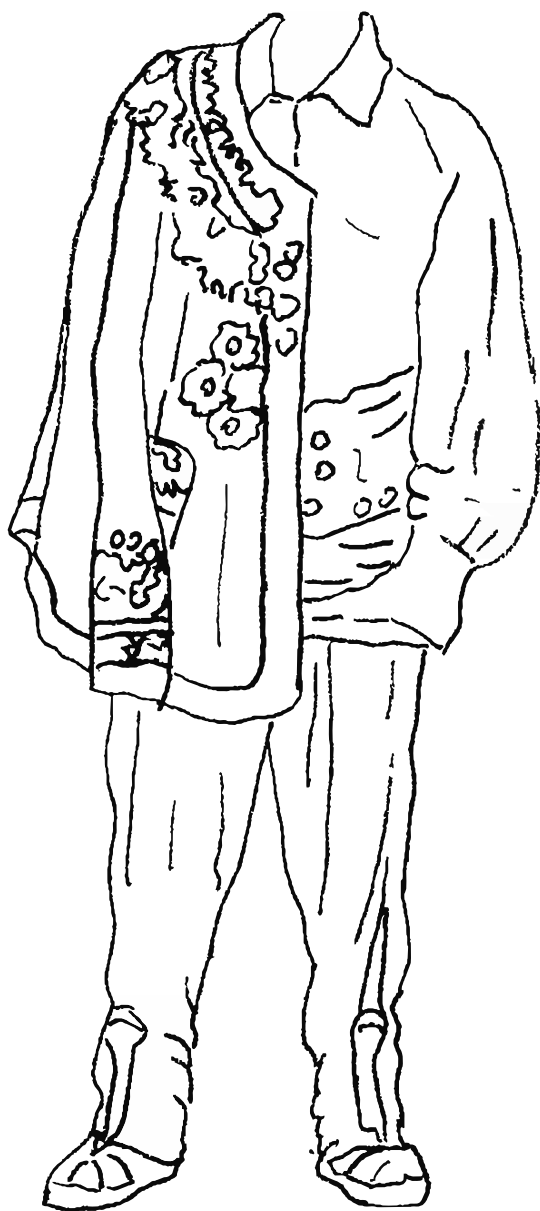
Poljska je država u srednjoj Europi i članica je Europske unije. Glavni grad je Varšava. Krajolik je raznolik, ravnice i nizine protežu se sjevernim dijelom zemlje, a planine na jugu. Poznata je po planinskim lancima Karpati i Sudeti. Poljska ima izlaz na Baltičko more.

Zastava Republike Poljske



Poljska narodna nošnja

Poljska narodna nošnja slojevita je, ukrašena vezom izrazitih boja, a razlikuje se ovisno o podneblju iz kojeg dolazi. Muška narodna nošnja sastoji se od: bijele košulje dugih vezenih rukava i ovratnika. Prsluk ili jakna tamne su boje, vezeni i ukrašeni metalnim ukrasima i gumbima. Hlače su vunene ili pamučne, svijetle ili tamne, a pojas raznobojan, tkan i vezen. Kapa je ukrašena perjem i vrpčama, a od kože su izrađeni čizme ili opanci. Ženska nošnja sastoji se od: bijele, vezene košulje ili bluze, plisirane šarene suknje i pregače s cvjetnim motivima. Prsluk je uzak, vezen i ukrašen čipkom i vrpčama. Marama je ukrašena cvijećem.





ISBN 978-953-47092-0-7



9 789534 709207